

AKCINĖ BENDROVĖ „ORLEN LIETUVA“

PATVIRTINTA
Generalinio direktoriaus

2023 m. sausio 23 d.
įsakymu Nr. TV1(1.2-1)-2023-0030

DARBUOTOJŲ SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA BDS-7 UGNIES DARBAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

Instrukcijos paskirtis ir taikymas

1. Darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijos BDS-7 „Ugnies darbai“ (toliau – Instrukcija) paskirtis – nustatyti darbuotojų saugos ir sveikatos (toliau – DSS) reikalavimus, atliekant ugnies darbus Akcinėje bendrovėje „ORLEN Lietuva“ (toliau – Bendrovė).

2. Ši Instrukcija taikoma kiekvienam Bendrovės darbuotojui ir kai tai numatyta tarp rangovo (toliau – Rangovas) ir Bendrovės sudarytoje rangos (paslaugų) sutartyje – Rangovo darbuotojui, kontroliuojančiam ir / ar atliekančiam ugnies darbus darbuotojui Bendrovėje.

II. NUORODOS

3. Instrukcija parengta atsižvelgiant į šių aktualios redakcijos dokumentų nuostatas:

3.1. Bendrosios gaisrinės saugos taisyklės, patvirtintos Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus;

3.2. PKN ORLEN S.A. standartas S1 Leidimai pavojingiems (taip pat ugnies) darbams.

III. TERMINAI, APIBRĖŽTYS IR SANTRUMPOS

4. Šioje Instrukcijoje vartojami terminai ir apibrėžtys:

Apatinė sprogimo riba (arba – **ASR**) – degių medžiagų koncentracija ore, žemiau kurios sprogi aplinka nesusiformuoja.

Įsipjovimas į įrenginį – ugnies darbų atlikimui paruošto vamzdyno, aparato ar indo prapjovimas dujiniu pjovikliu, kampiniu šlifuoekliu ir pan.

Potencialiai sprogi aplinka – aplinka, kuri dėl aplinkos ir darbo sąlygų gali tapti sprogi.

Ugnies darbai – bet kurioje Bendrovės vietoje atliekami suvirinimo elektra ir dujomis, metalų pjovimo dujomis, mechaninio apdirbimo ir terminio apdorojimo darbai, darbai su lituojamąja lempa ir kiti darbai, kurių metu naudojama atvira ugnis, išsiskiria kibirkštys arba medžiagos įkaitinamos iki temperatūros, galinčios sukelti jų užsiliepsnojamą.

Ugnies darbų stebėtojas – darbuotojas, paskirtas vykdyti šios Instrukcijos 2 priede nurodytas pareigas.

Kitos sąvokos Instrukcijoje atitinka Bendrovės DSS instrukcijose BDS-6E „Pavojingų darbų elektroninių leidimų išdavimas“ ir BDS-14E „Pavojingų darbų elektroninių nurodymų išdavimas“ apibrėžtas sąvokas. Vadovaujantis šiomis instrukcijomis ugnies darbų atlikimui Naftos perdirbimo produktų gamykloje ir Vamzdynų ir terminalo operacijų padalinyje turi būti išduotas darbų leidimas, Šiluminėje elektrinėje – nurodymas.

IV. ĮRENGINIO IR TERITORIJOS PARUOŠIAMOSIOS PRIEMONĖS

5. Prieš atliekant ugnies darbus remontuojamas įrenginys turi būti izoliuotas energijos izoliavimo priemonėmis (toliau – EIP) nuo visų esančių ar galinčių atsirasti pavojingos energijos šaltinių vadovaujantis Bendrovės Darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcija BDS-29 „Įrenginių izoliavimas“.

6. Prieš atliekant ugnies darbus iš remontuojamo įrenginio turi būti pašalintos sprogo ir gaisro atžvilgiu pavojingos ir kenksmingos medžiagos bei išvalyti degių produktų likučiai ir / ar nuosėdos. Tuo tikslu įrenginiai, priklausomai nuo juose buvusių medžiagų, gali būti plaunami vandeniui, garinami vandens garu, prapučiami inertinėmis dujomis ir pan.

7. Ugnies darbus leidžiama atlikti, kai paruoštame įrenginyje ir darbo aplinkos ore sprogo atžvilgiu pavojingų medžiagų koncentracija yra ne didesnė kaip 5 % ASR, o deguonies koncentracija darbo aplinkos ore yra ne mažesnė kaip 19,5 % ir ne didesnė kaip 23,5.

8. Įsijavimo į įrenginį vietos turi būti pažymėtos šios Instrukcijos 1 priede nustatytos formos žymekliais.

9. Jei ugnies darbai bus atliekami šalia ventiliacinių įrenginių ir kibirkštis ventiliatorius gali įsiurbti bei nunešti į ventiliuojamas patalpas, kuriose yra ar gali būti degių medžiagų, tokie ventiliacijos vamzdžiai turi būti izoliuoti (uždaryti / užaklinti) nuo galimo kibirkščių įsiurbimo.

10. Iš pavojingos ugnies darbų teritorijos (mažiausiai 11 m spinduliu aplink ugnies darbų vietą) turi būti pašalintos ir nuvalytos lengvai užsiliepsnojančios ir degios medžiagos. Jeigu šias medžiagas pašalinti neįmanoma, jos turi būti patikimai uždengtos nedegiais audekais, metaliniais skydais, užpiltos smėliu, sudrėkintos vandeniui ar kitaip apsaugotos, kad neužsidegtų.

11. Ne mažesniu kaip 11 m spinduliu aplink ugnies darbų vietą esantys latakai, kanalų išėjimai, šuliniai ir kiti kanalizacijos (nuotekų) įrenginiai turi būti sandariai uždaryti ir užpilti ne plonesniu kaip 10 cm storio smėlio sluoksniu arba užsandarinti specialiai tam tikslui skirtomis priemonėmis.

12. Kiekviena ugnies darbų vieta turi būti aprūpinta tvarkingomis pirminėmis gaisro gesinimo priemonėmis: milteliniais arba angliarūgštės gesintuvais (minimalus gesinimo medžiagos kiekis milteliniam gesintuve – 6 kg, angliarūgštės gesintuve – 5 kg), papildomai gali būti nedegus užtiesalas, guminė žarna, prijungta prie garų čiaupo ir kt.

13. Gesintuvas turi būti pritaikytas gesinti konkrečioje ugnies darbų vietoje galinčias užsidegti medžiagas.

V. PAGRINDINIAI UGNIES DARBŲ STEBĖTOJŲ SKYRIMO ATVEJAI

14. Ugnies darbų stebėtojas turi būti paskirtas šiais atvejais:

14.1. Atliekant ugnies darbus aukštyje, kurių metu išsiskiria arba gali išsiskirti kibirkštys;

14.2. Ugnies darbai vykdomi arčiau nei 11 m atstumu nuo įrenginių, kuriuose laikomi ar transportuojami degūs naftos produktai ar kitos degios medžiagos;

14.3. Degi medžiaga yra arčiau nei 11 m atstumu nuo vykdomų ugnies darbų;

14.4. Kai dėl ugnies darbų metu atsirandančio šiluminio poveikio kyla pavojus, kad gali užsidegti už metalinių ar kitokių pertvarų (sienų, lubų, stogo ar kt.) esančios degios medžiagos;

14.5. Kitais atvejais, kai yra ar gali kilti bent minimalus gaisro pavojus ar pavojus žmonių saugumui.

15. Ugnies darbų stebėtojas gali būti paskirtas prižiūrėti kelias ugnies darbų atlikimo vietas vienu metu, jei jos yra šalia viena kitos ir stebėtojas gali jas tinkamai prižiūrėti.

VI. REIKALAVIMAI DARBŲ ATLIKIMO METU

16. Ugnies darbus potencialiai sprogoje aplinkoje leidžiama atlikti tik išimtiniais atvejais, kai šių darbų neįmanoma atlikti specialiai tam įrengtose nuolatinėse ugnies darbų atlikimo vietose.

17. Jei atliekant ugnies darbus į darbo aplinką gali išsiskirti pavojingų medžiagų garai ar dujos, darbų atlikimo vietoje turi būti numatyta ir vykdoma nuolatinė aplinkos oro kontrolė, naudojant dujų analizatorių, kuris nuolat analizuotų pasirinktus darbo aplinkos parametrus bei garsiniu signalu įspėtų apie esančius nukrypimus nuo nustatytų dydžių.

18. Atliekant ugnies darbus, kai į darbo aplinką išsiskiria kibirkštys, apsaugai nuo jų kritimo ant žmonių, įrengimų, elektros kabelių ir kt. turi būti naudojamos apsaugos priemonės (nedegūs užtiesalai, metaliniai skydai ir pan.).

19. Atliekant suvirinimo darbus lyjant bei kitais atvejais esant didelei drėgmei, turi būti imtasi papildomų priemonių, užtikrinančių saugų darbų atlikimą (pvz., tam tikslui turi būti naudojamos specialios palapinės, pagamintos iš nedegių medžiagų, dielektriniai kilimėliai ir kt.).

20. Jeigu įrenginių išsandaravimo metu į darbo aplinką gali išsiskirti pavojingų cheminių medžiagų garai ar dujos, draudžiama vienu metu toje pačioje ugnies darbų teritorijoje atlikti ugnies darbus ir įrenginių išsandaravimo darbus.

21. Draudžiama atlikti sandarių talpų, indų su dvigubomis sienelėmis suvirinimo ar pjaustymo darbus, neįsitikinus, kad jų viduje nėra sprogamumui pavojingų medžiagų.

22. Draudžiama atlikti suvirinimo ar pjaustymo darbus esant nepakankamai ventiliacijai. Natūrali ventiliacija laikoma nepakankama ir turi būti įrengta ištraukiamoji ventiliacija, kai:

22.1. Darbai atliekami talpose, kurių tūris mažesnis kaip 284 m³ vienam suvirintojui;

22.2. Darbai atliekami talpose, kurių aukštis žemesnis kaip 5 m;

22.3. Uždarose talpose, kuriose pakankamą oro apykaitą trukdo ar jai įtakos turi jose esančios pertvaros, lėkštės ar kitokios užtvartos.

VII. REIKALAVIMAI ĮRENGIANT NUOLATINES UGNIES DARBŲ VIETAS

23. Nuolatinės ugnies darbų vietos įrengimo pagrindą sudaro suinteresuoto darbų vadovo parengtas nuolatinės ugnies darbų vietos įrengimo planas, kuris turi būti suderintas su Bendrovės atitinkamo padalinio vadovu ir Darbuotojų ir procesų saugos kontrolės skyriaus (toliau – DPSK skyrius) vadovu;

24. Nuolatinės ugnies darbų atlikimo vietos įrengimo planas turi būti užregistruotas DPSK skyriuje ir galioja plane nurodytą laikotarpį;

25. Atliekant ugnies darbus nuolatinėse ugnies darbų vietose ugnies darbų leidimas / nurodymas neišduodamas.

VIII. DARBUOTOJŲ VEIKSMAI AVARINIAIS ATVEJAIS

26. Įvykus pavojingų (kenksmingų, degių, labai degių ir kt.) medžiagų nutekėjimui, gaisrui, nelaimingam atsitikimui ar kitam incidentui, taip pat nurodžius ugnies darbų stebėtoji, suveikus avarinei sirenai ar dujų analizatoriui, ugnies darbai turi būti nedelsiant nutraukti, visi ugnies šaltiniai išjungti / užgesinti.

27. Pavojingų darbų vykdymo metu kilus gaisrui, ugnies darbų stebėtojas, darbų atlikėjai privalo nedelsiant imtis priemonių evakuoti visus pašalinius asmenis iš pavojingos teritorijos ir gesinti gaisro židinių turimomis priešgaisrinėmis priemonėmis.

28. Apie visus įvykusius incidentus kontroliuojantys ir / ar atliekantys ugnies darbus darbuotojai privalo nedelsiant pranešti Bendrovės Gamybos valdymo skyriaus dispečeriui telefonu 3333 (paskambinus iš fiksuoto ryšio tinklo telefono) arba telefonu +370 443 9333 (paskambinus iš bet kurio telefono) ir objekto, kuriame dirbo, darbuotojams. Jei darbai vykdomi Būtingės terminale, magistralinio vamzdyno atkarpose Mažeikiai-Būtingė bei Būtingė – SPM apie visus incidentus kontroliuojantys ir / ar atliekantys ugnies darbus darbuotojai privalo nedelsiant pranešti Terminalo operacijų grupės pamainos viršininkui telefonu +370 443 93459 arba +370 686 78112, jei darbai vykdomi Biržų ir Joniškio naftos perpumpavimo stotyse arba magistralinio vamzdyno atkarpose Ilūkstė-Ventspilis, Polockas-Biržai-Mažeikiai, Polockas-Biržai-Ventspilis – Magistralinių vamzdynų eksploatavimo grupės dispečeriui telefonu +370 443 93483 arba +370 689 89845.

IX. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

29. Už šios Instrukcijos periodinės peržiūros ir atnaujinimo organizavimą, kai tai reikalinga, atsakingas Bendrovės kokybės, aplinkosaugos ir saugos darbe direktorius.

X. PRIEDAI

1 priedas – Ugnies darbų atlikimo vietos žymeklio pavyzdys.

2 priedas – Ugnies darbų stebėtojo pareigos.

Parengė
Kontrolės ir prevencijos grupės vadovas
Egidijus Luomanas

Ugnies darbų atlikimo vietos žymeklio pavyzdys

ĮSIPJOVIMO Į ĮRENGINĮ VIETA TIE-IN POINT	
 DĖMESIO! ATTENTION!	NEPRADĖKITE DARBŲ, JEI: - ŠIS ŽYMEKLIS NĖRA PASIRAŠYTAS - NETURITE DARBŲ LEIDIMO / NURODYO - NĖRA DARBŲ KOORDINATORIAUS
	DO NOT START WORKING IF: - THIS LABEL IS NOT DULY SIGNED - WORK PERMIT IS NOT POSSESSED - WORK COORDINATOR IS ABSENT
Darbų leidimo / nurodymo reg. Nr. Work Permit Reg. No.	(įrašyti registracijos numerį)
Įrengimas paruoštas, įsipjovimo vieta pažymėta Equipment is ready, tie-in point is marked	(leidimą / nurodymą išduodančio asmens vardas, pavardė, parašas) (darbų koordinatoriaus vardas, pavardė, parašas)

UGNIES DARBŲ STEBĖTOJO PAREIGOS

1. Prieš ugnies darbų pradžią vizualiai patikrinti ar tvarkingos ir paruoštos pirminės gaisro gesinimo priemonės.
2. Dėvėti signalinę liemenę.
3. Ugnies darbų atlikimo metu privalo nuolat būti darbų atlikimo vietoje ir stebėti vykdomus darbus.
4. Būti kiek įmanoma arčiau (saugiu atstumu) prie užsidegimo pavojų keliančių vietų.
5. Gesintuvus ir kitas pirmines gaisro gesinimo priemones laikyti kuo arčiau savęs, kad kuo operatyviau būtų galima pradėti gesinti kilusį gaisrą.
6. Prižiūrėti, kad darbo vietoje nebūtų laikomos degios medžiagos.
7. Nedelsiant nutraukti ugnies darbus įvykus pavojingų (kenksmingų, degių, labai degių ir kt.) medžiagų nutekėjimui, gaisrui, nelaimingam atsitikimui ar kitam incidentui.